

---

## **NOTA RESUM**

### **Nota resum de l'informe 27/2015, relatiu a Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA, exercici 2012**

*Barcelona, 17 de febrer de 2016*

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 27/2015, relatiu a Ferrocarril Metropolità de Barcelona, SA (FMB), exercici 2012, en compliment del seu Programa anual d'activitats.

L'informe, presentat per la síndica Maria Àngels Servat com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 15 de desembre del 2015, amb els vots particulars en contra dels síndics Jordi Pons i Emma Balseiro.

El treball és una fiscalització de regularitat del Compte general de FMB de l'exercici 2012 per verificar si es presenta de conformitat amb el marc normatiu d'informació financera aplicable i, en particular, amb els principis i criteris comptables que aquest marc normatiu conté. També inclou la comprovació que, durant el període fiscalitzat, FMB ha desenvolupat la seva activitat d'acord amb la normativa que li és d'aplicació.

FMB és una societat anònima de capital íntegrament públic, participada al 100% per l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB), que va començar a operar el 31 de desembre del 1924. Té com a activitat principal el transport col·lectiu subterrani de viatgers a la ciutat de Barcelona i municipis del seu entorn metropolità, en coordinació amb l'AMB i l'Autoritat del Transport Metropolità (ATM).

FMB dona servei de transport a 2,4 milions d'habitants en vuit municipis, a través de vuit línies de metro amb una longitud total de 104,9 km, 139 estacions i 165 trens. D'aquests trens, FMB en té la propietat de 66 i la resta els arrenda a l'ATM. Les línies 9 i 10 del metro van ser construïdes per IFERCAT, que en va cedir l'ús a FMB a canvi d'un cànon de 49,74 M€ anuals.

L'activitat de FMB es finança a través dels ingressos directes derivats dels bitllets de transport (255,40 M€ el 2012) i, per la part no coberta, mitjançant les subvencions provinents de l'Administració general de l'Estat, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'AMB, les quals es comprometen anualment a través d'un contracte programa (187,54 M€ el 2012). El 31 de desembre del 2012, FMB tenia un deute a cobrar pel contracte programa de 228,85 M€.

Com a resultat de l'acord de l'ATM de garantir el finançament del transport públic i sanejar el deute acumulat, el 6 de novembre del 2014 FMB va contractar el refinançament del

deute amb entitats financeres per 472,30 M€ i amb venciment el 31 de desembre del 2031, amb l'aval de l'Ajuntament de Barcelona i amb el compromís de l'ATM d'abonar a FMB una subvenció finalista per l'import dels compromisos adquirits.

A parer de la Sindicatura, excepte pels efectes que poguessin tenir els fets descrits en les observacions 5, 6 i 8 de l'informe, els comptes anuals de FMB corresponents a l'exercici 2012 expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera el 31 de desembre del 2012, i els resultats de les seves operacions i dels fluxos d'efectiu corresponents a l'exercici finalitzat en aquella data, i contenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb els principis i normes comptables aplicables.

Les observacions 5, 6 i 8 de l'informe són les següents:

- Els actius construïts a càrrec de la Generalitat de Catalunya i altres administracions, cedits a FMB entre els anys 1967 i 2011, i que ascendeixen a 1.086,93 M€, no han estat mai reconeguts en el Balanç de FMB ni han estat amortitzats.
- El saldo a cobrar per aportacions del contracte programa 2011-2012 inclou 11,81 M€ que no han estat reconeguts per l'ATM i per als quals no hi ha cap compromís futur de consignació pressupostària. FMB no hauria d'haver reconegut aquest import com un ingrés en el Compte de pèrdues i guanys ni com un saldo a cobrar de l'ATM.
- En aplicació del Reial decret llei 20/2012, FMB va reduir una paga extraordinària al personal amb la retenció d'una catorzena part del salari base més antiguitat, sense incloure els incentius al rendiment i sense incloure tampoc cap dels altres conceptes retributius dels quals disposa el personal. D'altra banda, l'aplicació de l'acord de personal del 5 de desembre del 2012, pel qual s'ampliava el període de gaudiment de les vacances en un mes a canvi del pagament d'una catorzena part del salari base i antiguitat el 2015 (pagat com a bestreta el desembre del 2012), vulnera el compliment de l'esmentat Reial decret en tant que suposa el pagament als treballadors de l'import equivalent al que el Reial decret llei obliga a reduir.

Altres observacions i recomanacions rellevants són les següents:

- En l'exercici 2012 la Intervenció de l'AMB, que és qui havia d'exercir la funció interven-tora de FMB, no va emetre cap informe de control financer.
- Només setze dels cinquanta trens arrendats a l'ATM i inicialment destinats a la línia 9 estaven donant servei en aquella línia. De la resta, vint-i-sis trens van ser destinats a la renovació/ampliació de flota de la línia 2 i de la línia 4, i vuit trens estaven inactius. A més no van entrar en funcionament els sis trens comptabilitzats dins l'immobilitzat en curs tot i que es van rebre entre el març i el juny del 2011; per tant, no es va dotar cap amortització ni es va traspasar a ingrés la part corresponent de les subvencions amb què es van finançar.

- En el perfil del contractant de la pàgina web de FMB no hi constava ni l'òrgan que va aprovar les Instruccions internes de contractació ni la data en què es van aprovar. A més, les Instruccions no incloïen aspectes com les garanties, les modificacions de contracte i les pròrrogues. En els expedients fiscalitzats tampoc no hi havia formalitzada l'aprovació dels plecs per part de l'òrgan de contractació corresponent.
- En la valoració de set expedients de la mostra fiscalitzada, les fórmules utilitzades per valorar les ofertes econòmiques donen puntuacions molt similars a l'oferta més econòmica i a la més cara, fet que disminueix la importància relativa del criteri econòmic enfront del criteri tècnic. D'altra banda, els plecs de bases no estableixen els criteris objectius que s'havien de complir per obtenir la puntuació concreta de cada oferta, i permetien un excés de discrecionalitat a l'hora de valorar-les.
- En la majoria d'expedients analitzats amb imports superiors al límit per ser considerats contractes menors no es va formalitzar el corresponent contracte i, en dos d'ells, el contracte signat incloïa modificacions essencials. Per tant, s'hauria d'haver efectuat una nova licitació que permetés la concurrència en igualtat de condicions d'altres possibles licitadors.
- En els contractes per l'adquisició de material codificat inferiors a 50.000 €, l'òrgan que decidia l'adjudicació era el mateix departament d'aprovisionaments. Tampoc s'exigia la garantia preceptiva en els contractes per l'adquisició de material codificat i en els contractes d'import inferior a 200.000 €.
- Amb relació al sistema de control intern, la Sindicatura recomana que es limitin els poders bancaris atorgats als òrgans directius de FMB, que se'n redueixin els límits i que siguin mancomunats. Així mateix, recomana que es redueixi el nombre d'usuaris genèrics informàtics, i que l'accés a les bases de dades de personal i de proveïdors quedi restringit només al personal encarregat d'aquestes funcions.

|                                                                                                                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Aquesta nota resum té efectes merament informatius.<br/>L'informe es pot consultar a <a href="http://www.sindicatura.cat">www.sindicatura.cat</a>.</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|